

GASTEIZEN BIDAIAIENTZAKO HIRI GARRAIO KOLEKTIBOAREN ZERBITZUA EMATEKO ARAUDIA

LEHENENGO TITULUA

I. KAPITULUA

ARAU OROKORRAK

1. ARTIKULUA

Gasteizko Udalak hirian HIRI GARRAIO ZERBITZUA emateko eginkizuna bere gain hartu du, horretarako monopolio erregimena baliatuta.

Udalak berak kudeatzen du zerbitzua, kapital sozial osoa udalarena duen merkataritza sozietate gisa, eta ondorio horretarako GASTEIZKO HIRI GARRAIOAK SA (TUVISA) udal enpresa eratu du.

2. ARTIKULUA

Garraio zerbitzu publikoa da, beraz, nahi duen orok balia dezake, betiere araudi honek zein gai horretan indarrean den legeriak erabiltzaileentzat xedatzen dituen baldintza eta betebeharrak betez gero.

3. ARTIKULUA

Araudi honen xede da zerbitzua nahiz erabiltzaileen eta enpresaren arteko harremanak arautzea, hots, erabiltzaileen egoera, eskubide eta betebeharrak.

4. ARTIKULUA

TUVISAko erabiltzaileei zein langileei aplikatuko zaie honako araudia.

BIGARREN TITULUA

ZERBITZUAREN ANTOLAKETA

I. KAPITULUA

1. atala. Ibilbideak

5. ARTIKULUA

TUVISAK ematen duen hiri garraio zerbitzua enpresaren Administrazio Kontseiluak onetsitako proiektu teknikoetara egokituko ditu ibilbideak.

6. ARTIKULUA

Lineen sarea osatzeko kontuan hartuko dira eskatzaileen eskaera, eskura dauden baliabide tekniko eta ekonomikoak eta Udalak ezartzen dituen irizpide sozialak, aurretik egindako dagozkion azterlan teknikoekin bat.

Edozein aldaketa onetsi ondoren, ahalik eta zabalkunderik handiena emango zaio, egoki iriztitako baliabideen bitartez eta behar besteko denboraz, pertsona orok horren berri izan dezan.

7. ARTIKULUA

Sarearen egitura aldatzeari buruz herritarrek zein elkarteek egindako iradokizunak TUVISAko bulegoetan edo Udalaren erregistroan —hortik TUVISAra bidaliko dituzte— aurkeztu beharko dira, eta enpresak nahiz Udalak dagozkion txosten teknikoak egin ondoren, kasua bada, onetsi egingo ditu Administrazio Kontseiluak.

8. ARTIKULUA

Autobusa gelditzen den toki guztietan nahiko informazio egongo da erabiltzaileentzat, hala nola, toki horretan gelditzen diren linea guztien ibilbidea, baita zerbitzuaren hasiera eta bukaera ordua ere.

2. atala. Geltokiak

9. ARTIKULUA

Enpresaren zuzendaritzak zehaztuko du linea erregularrek eduki behar duten geltoki kopurua eta horien kokalekua, TUVISAko Administrazio Kontseiluaren politika eta ildoekin bat.

Geltoki horiek hiru motatakoak izan daitezke: lineako azken geltokiak, ordua egokitzeko geltokiak eta geltoki arruntak.

10. ARTIKULUA

Lineako azken geltokitzat jotzen dira ordutegia egokitzeko derrigorrezkoak, zeinetan erabiltzaile guztiak autobusa utzi beharko duten.

11. ARTIKULUA

Ordutegia egokitzeko geltokitzat jotzen dira ordutegia egokitzeko derrigorrezkoak, zeinetan erabiltzaileak autobus barruan geratu ahalko diren.

12. ARTIKULUA

Geltoki arruntzat jotzen dira haiek non autobusa soilik geratuko den erabiltzaileak eskatu duenean, txirrina jota, bertan autobusetik jaisteko, edo gidari-kobratzailea ohartu denean geltokian daudenean bertara igo nahi dutela, dela eskua buruaren gainetik altxatu dutelako (arau

orokor gisa), dela –oztopo fisiko edo psikikoak dituzten pertsonen kasuan– autobusera igotzeko gogoia islatzen duen keinuren baten bidez, dela enpresak abian jarritako beste edozein metodo teknologiko baliatuta.

13. ARTIKULUA

Behin autobusa gelditu dela, erdiko edo atzeko atetik aterako dira erabiltzaileak eta igo nahi dutenak, berriz, aurrekotik sartuko, ezinbesteko kasuetan izan ezik (hots, ikuskaritza atalak baimenduetan), edo enpresak aurreikusitakoetan.

Autobusera edozein atetik sartu ahal izango da, txartela geltokian (ibilgailutik at) balioztatu behar den lineetan.

14. ARTIKULUA

Hirian segurtasun-eta irisgarritasun-mailak hobetzeko asmoz, erabiltzaileek eskatutako geraldia baimendu ahalko dira, lineak berezko dituen geltokietatik kanpo, zerbitzu bakoitzerako ezartzen diren tarte, baldintza eta ordutegietan. Alabaina, baimen horiek emango dira, soilik, hala gomendatuko luketen inguruabarrak behar bezala justifikatzen badira, eta aurretiaz txosten teknikoa aurkeztuz gero.

15. ARTIKULUA

Geltokiak seinalizatu beharko dira lineaz linea, toki berean badaude ere. Alabaina, artikulua hau ez da aplikatuko erabiltzaileek eskatutako geraldietan, zein 14. artikuluan xedatzen diren.

16. ARTIKULUA

Geltokietako edozein aldaketa ohiko geltokian jakinarazi beharko da, 6. artikuluan xedatutakoarekin bat.

17. ARTIKULUA

Berriaz debekatua dago autobusa geltokitik kanpo gelditzea, ezinbestean edo ikuskaritza atalak baimenduta ez bada.

3. atala. Tarifak

18. ARTIKULUA

Eskudun erakundeek onetsitako tarifak baliatuko ditu TUVISAk, eta horien gaineko edozein aldaketa momenturo indarrean dagoen legediarekin bat egin beharko da.

19. ARTIKULUA

Behin dagokion tarifen aldaketa onetsi ondoren, jendeari eman beharko zaio horren berri, 6. artikuluan xedatutakoarekin bat.

20. ARTIKULUA

Ofizialki ezarritako tarifek baino ez dute balio izango TUVISArentzat, eta horiek ordaindu beharko dituzte erabiltzaileek, tarifa horiek onesteko xedapenean edo araudi honetan adierazten diren salbuespen kasuak aintzat harturik.

21. ARTIKULUA

Zerbitzu berezietako tarifak —hilerria edo Andre Maria Zuriaren jaietako gauekoak— 31. artikuluan xedatutakoarekin bat arautuko dira.

4. atala. Txartelak

22. ARTIKULUA

Egiten den bidaia motari dagokion txartela ordainduko da, momentuan indarrean dagoen araudiarekin bat.

23. ARTIKULUA

Bidaiatzeko titulua, hondatu gabe eta kontrolatua izateko moduan, gorde behar dute bidaiariek, autobusean dauden bitartean, eta enpresako langileek eskatzen diotenean erakutsi.

24. ARTIKULUA

Gidari-kobratzaileak, ikuskatzaileak edo behar bezala baimendutako langileak bidaiatzeko titulua eskatu arren halakorik erakusten ez duen erabiltzaileak abiaraziko zaion arau-hauste dosierra geldiarazi ahal izango du, ikuskatzaileari edo baimendutako langileari aparteko txartela ordainduta, betiere enpresak ezarritako tarifen arabera. Ordainduko ez balu, bertaratzeko eskatuko zaio Udaltzaingoari, arau-hauste buletina izapidetu dezan.

5. atala. Ordutegia

25. ARTIKULUA

Zuzendaritzaren eskumena izango da lineen ordutegi eta maiztasuna ezartzea, eta horietara egokituko da zerbitzua, enpresaren proiektu teknikoarekin bat, ezinbestean ez bada.

26. ARTIKULUA

Lineen ordutegi eta maiztasuna horiek beraiek seinalatzen dituzten xafletan agertu beharko dira.

27. ARTIKULUA

Zuzendaritzak erabakitako edozein aldaketaren berri eman beharko zaie erabiltzaileei, 6. artikuluan xedatutakoarekin bat.

28. ARTIKULUA

Zerbitzuan ezinbestean ematen diren etenaldiak, ahalik eta azkarren konpondu beharko dira eta horretarako ibilbide alternatiboak jatorrizkoen ahalik eta antzekoenak izan daitezzen saiatuko, ahal dela: etenaldia eragin duen arrazoia desagertutakoan jatorrizko ibilaldira itzuli beharko da.

29. ARTIKULUA

Matxura edo bestelako gertakaria dela eta, zerbitzua eteten badu ibilgailuak, erabiltzaileak lehengo ibilgailuan zuten bidaiatzeko titulu berarekin igoko dira hurrengo autobusera.

30. ARTIKULUA

Geltoki arruntetan, bidaiariak igo edo jaisteko behar den besteko denboraz baino ez da geldituko autobusa.

II. KAPITULUA

ZERBITZU EZ ERREGULARRAK

31. ARTIKULUA

Erregularrak ez diren zerbitzuak bereziak edo apartekoak izan ahalko dira.

Azokak, jaiak eta abar edo hainbat sektoretan jende asko pilatzen denean ematen dira zerbitzu bereziak, zerbitzu erregularrak gorabehera. Nahi duen orok erabil ditzake zerbitzu publiko horiek, arauzko baldintzak betetzen baditu.

Aparteko zerbitzuak hainbatetan edo aldian behin erakunde, zentro edo sektore zehatzei ematen zaizkienak dira, eta bakarrik erabili ahalko dituzte erakunde horiek xedatzen dituzten pertsonak.

32. ARTIKULUA

Erakunde eskudunak onetsi beharko ditu zerbitzu berezien tarifak, bidaiako zenbatekoa xedatu eta jende orori jakinarazi, 6. artikuluan xedatutakoarekin bat.

33. ARTIKULUA

Aparteko zerbitzuen zenbatekoa euro/kilometrokoa kontuan hartuta edo bidaiako kobratuko da, zeina enpresaren zuzendaritzak zehaztuko baitu.

34. ARTIKULUA

Aldian behin ematen diren zerbitzu berezien etetea jakinarazi beharko da, ezartzea jakinarazten den bezala, eta araudi honek zein harekin bat datozenetan ezarritakoa hartuko da aintzat baldintza, eskubide eta betebeharrak zehazterakoan.

35. ARTIKULUA

Aparteko zerbitzuen araubidea horiek ezartzeko erabakian jasoko da, eta subsidiarioki, araudi honetan xedatutakoari jarraitu beharko zaio.

36. ARTIKULUA

Enpresaren zuzendaritzak zehaztuko ditu ibilbidea, geltokiak, maiztasunak eta abar, bai eta ezartzen direnean iragarri ere.

III. KAPITULUA

IBILGAILUAK

1. atala. – Ibilgailuak, oro har

37. ARTIKULUA

Osasun, garbitasun zein zaintze baldintza tekniko onean dauden ibilgailuek baino ezin izango dute zerbitzua eman.

38. ARTIKULUA

Garbitasuna, kanpoko zein barrukoa, ganorazkoa izan beharko da, hots, erabiltzaileekiko begirunetsua.

39. ARTIKULUA

Ustiatze zuzenari eta bidaiari zein oinezkoen segurtasunari eragin diezaieketen ibilgailuaren zatien zainketa zehatzari dagozkion zaintza lan tekniko normalak burutu beharko dira autobusetan.

40. ARTIKULUA

Oro har, zuzendaritzak zerbitzuaren onerako diren neurri guztiak hartu beharko ditu, ibilgailuen funtzionamendua oztopatzen duten akatsak ekiditeko eta, bereziki, segurtasunean, zuzenean nahiz zeharka, eragin dezaketen elementuak zainduko.

2. atala. Ibilgailuaren barruko aldea.

41. ARTIKULUA

Ibilgailuek ageriko lekuan eraman beharko dituzte araudi honetan xedatutakoaz aparte, honakoak adierazten dituzten oharrak:

a) Ibilgailuaren hurrenkera zenbakia eta erabiltzaileen zein langileen eskubide eta betebeharren zerrenda (ibilgailuaren barruan).

b) Hurrenkera-zenbakia eta zerbitzua ematen ari den linearen izena (kanpotik ikusteko moduan).

42. ARTIKULUA

Erabiltzaileek txartela erosi edo balioztatu beharko dute enpresak ezarritakoa moldean, dela gidari-kobratzailearen bitartez, dela autobusetan eta geltokietako makinaren bitartez.

Bidaiatzeko txartelak erabilera legaleko dirutan, enpresak baimendutako txartelen bidez edo beste teknologia baliagarriaren baten bidez ordaindu beharko dira.

Haurrek txartela edo garraio-txartela beharko dute bidaiatzeko, helduek bezala.

43. ARTIKULUA

Erabiltzaileek ezin izango dute eserita bidaiatzeko eskatu, horretarako eskubidea eserleku hutsak egoteak baino ez die emango.

Ez dago aukietan esertzeko lehentasunik, salbuespen bakar batekin: mugikortasun murriztuko pertsonak lehentasuna dute berariaz haientzat gordetakoetan esertzeko.

Honakoak joko dira mugikortasun murriztuko pertsonatzat: ahalmen urritasunen bat dutenak, adinekoak, haurdun dauden emakumeak edo besotan bularreko haurra daramatenak, eta oro har, egoera pertsonala dela eta, istripua izateko arrisku nabarmenaren erruz zutik joan ezin direnak.

44. ARTIKULUA

Ezin izango dira eserlekuak erreserbatu eta aurreko artikuluan esandakoari jarraituko zaio beti.

45. ARTIKULUA

Erabiltzaileek erraz itxi eta irekitzeko moduko leihatilak eduki beharko dituzte ibilgailuek.

Bidaiariak leihatila irekitzearen edo ixtearen inguruan ados jartzen ez badira, klimatologia kontuan hartuko da.

Aire girotua badago, eta hori martxan dagoen bitartean, itxita eramango ditu leihatilak.

IV. KAPITULUA

INSTALAZIO FINKOAK

46. ARTIKULUA

Geltokietako babeslekuen apainketa egokia zaindu beharko du enpresak, bai eta erabiltzaileek zuzen erabil dezaten bermatzen duten baldintza egokiak ere.

47. ARTIKULUA

Geltokia dagoela adierazten duten seinaleak argiak izan behar dira, ikusteko moduko tokian jarrita eta araudi honetan xedatutakoa jasotzen dutenak.

48. ARTIKULUA

Edonola ere, bide publikoan jarritako instalazio finkoek udal araudi eta ordenantzek diotena bete beharko dute.

HIRUGARREN TITULUA

LANGILEAK

I. KAPITULUA

ARAU OROKORRAK

49. ARTIKULUA

Zuzenean edo zeharka erabiltzaileekin harremana duten enpresako langileek uniforme eraman beharko dute, zuzendaritzak xedatutako arauekin bat, behin enpresak uniforme hori eman eta gero.

Ondorio horietarako erabiltzaileekiko harreman zuzena edo zeharkakoa dute, beti edo noizean behin, ibilgailuetan edo bide publikoan aritzen diren mugimendu ataleko edo lantegietako langileak.

50. ARTIKULUA

Aurreko artikuluan aipatutako langileek momenturo jokatu beharko dute erabiltzaileek merezi duten begirunez. Erabat debekatua dago ibilgailuaren barruan erretzea.

51. ARTIKULUA

Enpresako langileek ezin izango dute inolaz ere begirunerik gabe edo adeigabe jokatu erabiltzaileekiko, beti ere, heziera onez eta begirunez bete beharko dute haien zeregina.

52. ARTIKULUA

Dagokion hurrenkera hierarkikoa gorde beharko dute langileek, edonola ere diziplina eta elkarrekiko begirunea zaindu, eta berriaz debekatzen zaie haien artean eztabaidatzea zerbitzua ematen ari diren bitartean.

53. ARTIKULUA

Enpresako langileen artean irizpide adostasunik ez dagoenean, "in actu" hierarkikoki goragokoarenak izango du lehentasuna, horrek gerora eragin ditzakeen ekintzak eta ardurak gorabehera.

54. ARTIKULUA

Eztabaida langile baten eta erabiltzaile baten artekoa bada, TUVISAko langileak erabakitakoa bete beharko du erabiltzaileak; nolana ere, erabakia haren kalterako izan dela uste badu, 97. artikuluan adierazitako bideak baliatu ahalko ditu salaketa jartzeko, egokitzen jotzen bada.

55. ARTIKULUA

Langileei ezin izango zaie kargu hartu edo errieta egin lanean ari diren bitartean, baizik eta lanaldia amaitu dutenean. Egindako falta bereziki larria bada, ahal bezain azkar jarriko da beste pertsona bat haren lekuan, edozein dela horren kategoria.

56. ARTIKULUA

Zeregina betetzen ari diren ikuskatzaile eta gidariek indarrean dauden arau eta xedapenak betearazi beharko dizkiete bidaiariei, eta arau-hausleak salatuko agintaritzaren edozein agenteren aurrean.

II. KAPITULUA

TRAFIKO BURUA

57. ARTIKULUA

Trafiko buruari dagokio enpresaren zuzendaritzak zehaztutako zerbitzuak antolatzea eta koordinatzea.

Haren zeregin nagusia —azalpen gisa zerrendatzen da— izango da ibilgailuen zerbitzua antolatzea, hots, sarrerak eta irteerak, betiere jasotako jarraibide orokorrekin bat eta bere ardurapean; langileak zein materiala banatzeko erabakiak hartuko ditu; ikuskatzaile eta gidarikobratzaileen lana gainbegiratu eta kontrolatuko du; bai eta enpresaren zuzendaritzak agindutakoa bete ere.

58. ARTIKULUA

Trafiko buruaren zereginak izango dira, besteak beste, parkeko, kotxetegiko, trafiko materiala garbitzeko langileak, ibilgailuak garbitzen dituztenak koordinatzea; erregai-banaketa zaintzea; irrati bidezko transmisio bideen egoera koordinatu eta zaintzea; zuzendaritzak esleitu dizkion linea zein zerbitzuei zuzendutako ibilgailuetan egin diren kobrantzak bildu eta kitatzea. Gidarikobratzaileek egindako bilketa zein emateen laburpena egin beharko dute.

IKUSKATZAILEAK

59. ARTIKULUA

Ikuskatzailea, haren zereginen eremuan, agintari gorena da, eta bidaiariak, begiratzailleek zein gidari-kobratzaileek horren erabakiak, zerbitzuarekin loturik badaude, bete beharko dituzte, horien kontra egoki diren erreklamazioak gorabehera. Ikuskaritza ataleko langileek, berariaz lanpostuarenak diren zeregin ez aparte, enpresaren zuzendaritzak agintzen dizkionak ere izango ditu.

60. ARTIKULUA

Egoerak eskatzen dituen neurriak hartu beharko dituzte ikuskatzaileek, bai eta ibilbide alternatiboak ezarri ere, ordena publikoa aldatzen duten ezusteko arrazoiak edo aurreikusi ezin den beste edozein motakoak direla eta, ohiko ibilbideak aldatzen direnean.

Era berean, ikuskatzaileen zeregin berezia izango da indartzeko zerbitzuak lineak momentu bakoitzean dituzten beharrei egokitzea eta banatzea, zerbitzuek ahalbidetzen duten eraginkortasun handienarekin.

61. ARTIKULUA

Jarraibide orria idatziko du enpresa zuzendaritzak eta horri jarraitu beharko diote ikuskatzaileek haien zeregina betetzean.

62. ARTIKULUA

Berrikusleen zeregin nagusia da bidaiariak dagokien bidaiatzeko titulua dutela kontrolatzea, eta titulu hori erakusteko eskatu ahaliko diete. Gainera zerbitzuaren kudeaketan lagundu beharko dute ikuskatzaileek eskatzen dieten moduan eta enpresaren zuzendaritzak eskatzen dienean.

Ikusten duten edozein irregulartasun dagokion gertakari-orrian jaso beharko dute.

Bidaiariei dagokienez, egoki diren neurriak berehala hartuko ditu.

63. ARTIKULUA

Berrikuspena erabiltzaileei ahalik eta eragozpenik txikiena eraginez burutuko da, baina ahalik eta eraginkortasun bermerik handienarekin.

64. ARTIKULUA

Ikuskatzaile eta berrikusleen eskumena da mugimendu ataleko enpresako langileei eta erabiltzaileei, oro har, arauak betearaztea, konkretuki araudi honetan xedatutakoak.

65. ARTIKULUA

Langile horiek ahalik eta zorrotzen bete beharko dituzte beraiek behartzen dituzten xedapenak.

III. KAPITULUA

GIDARI-KOBRATZAILEAK

66. ARTIKULUA

Zeregina betetzen ari direnean, indarrean dauden xedapenak bete beharko dituzte, bereziki, Zirkulazio kodea, Trafikoaren udal ordenantza eta honako araudi hau.

67. ARTIKULUA

Ez dute inolaz ere eztabaidetan parte hartuko eta debekatua dute erabiltzaileekin hitz egitea, ez bada zerbitzuarekin zerikusia duten galderei erantzuteko edo haren inguruko argibideak emateko.

68. ARTIKULUA

Araudi honetan xedatutakoarekin bat jokatu dute, zuzendaritzaren jarraibideei kasu eginez eta haien goragokoek emandako aginteak betetz, gerora eman ahalko dute gertatutakoaren berri, egoki jotzen badute.

Bidaiariak barruan daudela ibilgailutik atera behar izanez gero, motorra gelditu, bildutakoa gorde edo aldean eraman eta atzeko atea irekita utzi beharko du gidariak, segurtasun neurri gisa.

69. ARTIKULUA

Gidari-kobratzaileek uniforme eraman beharko dute eta eskura duten zerbitzuaren inguruko informazioa eman bidaiariei, bai eta haiekiko harremanean begirunez jokatu ere.

Era berean, zerbitzua ematen duen ibilgailua baldintzarik onenetan zaindu beharko du gidarikobratzaileak, eta bertan antzematen dituen arazo berri eman beharko dio lantegiko buruari.

LAUGARREN TITULUA

BIDAIA ENPRESAREN IBILGAILUETAN

I. KAPITULUA

II.

ERABILTZAILEEN ESKUBIDE ETA BETEBEHAR OROKORRAK

70. ARTIKULUA

Indarreko xedapenak eta horietan eskatutakoak betetzen duten pertsona guztiek dute linea erregularretan edo berezietan zerbitzua ematen ari diren TUVISAren ibilgailuetan bidaiatzeko eskubidea.

71. ARTIKULUA

Enpresako langileek honako araudia eta indarrean dauden xedapenak ahalik eta estuen bete ditzaten eskatzeko eskubidea dute erabiltzaileek, nolana ere, ez dute langileekin eztabaidatuko eta horien erabakiak beteko dituzte; gerora egoki jotzen duten erreklamazioa aurkeztu ahaliko dute, Agirrelanda 2 helbidean edo Udalaren Erregistro Orokorrean, edo ahoz bada, ikuskaritza ataleko langile bati esanda. Dagokion bidaiatzeko titulua erantsi beharko zaio erreklamazioari.

72. ARTIKULUA

Bidaia bakarrerako txartela duen bidaiariaren eskubidea eta betebeharra da gidarikobratzaileak txartela ematea, dagokion zenbatekoa ordaindu ondoren, edo makina matek ematea, aukera hori balego. Txartela izan ezean, erantzukizuna eskatuko zaio, gidarikobratzaileari eska dakiokiena gorabehera.

Era berean, erabiltzen duen beste edozein tituluren balioaren erantzulea ere izango da, gidarikobratzaileak izan dezakeen erantzukizuna gorabehera.

Ibilgailuaren barruan titulu baliiodunik gabe doan erabiltzaileari zigorra ezarriko zaio, 24. artikuluan xedatutakoaren haritik.

73. ARTIKULUA

Oro har, indarrean dagoen Zirkulazio kodean eta araudi honetan xedatutakoa bete beharko dute erabiltzaileak.

74. ARTIKULUA

Geltokietan, iritsi ahalako hurrenkeran jarriko dira erabiltzaileak, autobusera pilatu eta elkar kolpatu gabe igotzeko, eta lehentasun hori errespetatu beharrekoa da.

75. ARTIKULUA

Geltokira heltzean ibilgailua bidaiariz beteta baldin badago, ez du igotzeko atea irekiko.

Ibilgailua ia beteta badago eta bidaiari kopuru zehatz bat baino ezin badu hartu, gidarikobratzaileak esango du zenbat pertsona igo daitezkeen, eta zorrotz errespetatu beharko da kopuru hori.

76. ARTIKULUA

Erabiltzaileak ezingo dira ibilgailuan sartu baldin eta:

1. Fardelik edo gauzarik badaramate eta horiek –neurria, mota, forma edo kalitatea dela eta– beste bidaiari batzuei igarotzeko edo egoteko behar duten lekua kentzen badiete, eta bereziki, besteei enbarazu egiten badiete edo ibilgailua zikintzen badute edo usain txarra badute.

2. Animaliairen bat badaramate, edozein motatakoa izanik ere, gida-txakurra eramateko zuzendaritzaren baimena duten itsuak izan ezik.
3. Lehergai arriskutsurik badaramate.
4. Gainerako bidaiariei zor zaien begirunearen kontra doan egoeraren batean badaude.

77. ARTIKULUA

Gidari-kobratzaileari diru-paperean ordaindu nahi izatera, soilik 5 euroko billeteak onartuko ditu; alabaina, erosi nahi diren txartelen guztikoak kopuru hori gainditzen badu, onartuko da 5 eurotik gorako billeteak, baina soilik itzuli beharreko zenbatekoa 5 eurotik beherakoa bada.

Ibilgailua horretarako egokitua balego, enpresak abian jarritako moduen bitartez ere ordaindu ahalko dute.

78. ARTIKULUA

Aurreko artikuluan adierazitako proportzioko zatikizko txanpona ez duen eta ondorioz txartela ordaindu ezin duen bidaiariak berehala jaitsi beharko du autobusetik, edo, jada, martxan bada, hurrengo geltokian.

79. ARTIKULUA

Behin bidaiaren ordainketa justifikatu ondoren, ibilgailuaren barruko aldera pasa beharko da, bertan dagoen jendeari enbarazurik eragin gabe.

80. ARTIKULUA

Ez dago aitzakiarik aurreko artikuluan xedatutakoa ez betetzeko, ezta libre geldituko diren eserlekuetatik hurbil egotea ere, derrigorrez sartu beharko da ibilgailuaren atzeko aldera.

Salbuespen izango dira autobusean edozein atetik sartu edo irtetzea baimentzen diren lineak.

81. ARTIKULUA

Ibilgailuaren barruan gizalegez jokatu beharko dute erabiltzaileek, inolaz ere ezingo diete beste bidaiariei enbarazu eragin, eta zuzen tratatu beharko dituzte TUVISAKo langileak; gainera debekatua dago haiekin eztabaidatzea, nahiz eta TUVISAKo langileek jarrera ez egoki batean ari direla uste badute, horren berri eman beharko dieten.

82. ARTIKULUA

Erabiltzaile guztien mugikortasuna bermatzea du xede TUVISAK. TUVISAK bere lan arloan izaten diren aurrerapen teknikoak baliatuko ditu, flota berritzeko erritmoak eta aurrekontuek ahalbidetzen duten neurrian.

Gurpil-aulkiek zein haur kotxeek haientzat egokitutako espazioa beteko dute eta eusteko dauden elementuak baliatu beharko dituzte.

Ez da 740 x 1240 mm-tik gorako gurpil aulkirik ez eta haur kotxerik ere onartuko.

Haur kotxeak tolestuta eta ondo eutsita eramatea gomendatzen da.

Haurrarekin doan helduaren eta ez beste inoren ardura izango da segurtasun baldintzak bete daitezzen, bai eta haurrak jasan ditzakeen zein aulkiak eragin ditzakeen kalteena ere. Erantzule bakarra haur kotxea daramana izanik, tolestu gabe dauden kotxeak plataforma baxuko autobusetara sartu ahalko dira, horiek eramaten dituen helduak honakoak burutzen baditu:

- Kotxe edo aulkia horientzako gordetako lekuan jartzea, martxaren kontrako posizioan, hau da, umeak ibilgailuaren norabideari bizkarra emanez.
- Behar denean, ibilgailuak dituen segurtasun sistemen bidez aulkiari eustea.
- Haurrari aulki edo kotxean ondo eustea.
- Kotxearen edo aulkiaren balazta jartzea.

Haur kotxea daramaten helduei ondokoa ohartarazten zaie:

Ez dago homologatutako gailurik autobusetan tolestu gabeko kotxeetan doazen haurrek segurtasunez bidaia dezaten.

Gerta daiteke haurrei eusteko aulkietan dauden uhalek ECe 44/04 araudia, zeinek arautzen baititu haurrei eusteko sistemak, ez betetzea.

Sabelean eta hiru puntutan lotzen diren uhalak ez dira gomendagarriak segurtasun neurri gisa ibilgailuetan bidaiatzen duten haurrentzat.

Bikientzako aulkiek beste arrisku bat ere badute, hain zuzen ere pisuen banaketa ez orekatua, zeinek erortzea eta irauli egitea errazagoa izan dadin ahalbidetzen baitu larrialdiko galgatzea, talka edo indar zentrifugoaren eragina badago.

Ibilgailu guztiek eraman beharko dute ageriko lekuan, gurpil aulkientzat erreserbatutako tokietan, haur kotxeak autobusetan garraiatzeko araubidea.

Irisingarritasunaren arloko araudiak bi gurpil aulkientzako espazioa xedatzen du. Hori dela eta, ahalmen urritasunen bat duten pertsonak lehentasuna izango dute espazio horiek betetzeko orduan.

Lehentasun hori errazte aldera, autobusa geltokira iristean gurpil aulkiak igoko dira lehenengo, geltokira lehenengo zein iritsi den kontuan izan gabe.

Gurpil aulkia autobusera sartzean harentzako espazioa betea badago eta horietako batean haur kotxea badago, horren ardura duenak tolestu beharko du eta gurpil aulkian doanari utzi beharko dio harentzat erreserbatutako tokia. Erreserbatutako bi tokietan haur kotxeak badaude, autobusera sartu den horietako azkenengoak utzi beharko dio tokia gurpil aulkian doanari eta haur kotxea tolestu beharko du.

Edonola ere, kotxe eta aulkiak pertsonen joan-etorrirako diren tokietan enbarazutik ez eragiteko moduan kokatuko dira.

Haur kotxeak autobusetan sartzegatik ez da errekgurik ordaindu beharko.

100x60x25ko neurria edo txikiagoa duten fardel eta erosketa gurditxoak oro har autobus guztietan onartuko dira, eramaileek ondo eusten badiete eta gainontzeko bidaiarientzat enbarazu edo arriskurik sortzen ez badute.

Erabiltzaileei honako debekuak ezartzen zaizkie:

1. Ibilgailuen barruan erretzea.
2. Beharrezko ez diren zarata gogaikarriak egitea.
3. Gidariarekin hitz egitea, zerbitzuarekin zerikusia dutenei buruz ez bada.
4. 100x60x25eko neurria baino handiagoko fardelak sartzeta.
5. Paperak, azalak edo balio ez duen beste edozer ibilgailuetan botatzea.
6. Oro har, ibilgailuan behar den elkarbizitza ona hautsi dezakeen eta gizalegearen espirituaren zein heziera arauen kontrakoa den edozein jokabidea.

83. ARTIKULUA

Bidaiariak bidaiatzeko titulua erakutsi beharko dute TUVISAko langileek eskatzen dieten guztietan, hain zuzen, kontrolatzeko moduan egon beharko dena, hondatu gabe eta irakurtzea eragozten duen narriadurarik gabe.

84. ARTIKULUA

Debekatuta dago erabiltzaileek gorputzaren zati bat leihatiletatik kanpora ibilgailutik ateratzea.

85. ARTIKULUA

Gidari-kobratzailea ez da geltokian behar beste denboraz baino geldituko, eta ez die itzarongo autobusetik jaisteko atera behar besteko aurrerapenaz hurbildu ez diren bidariei.

86. ARTIKULUA

Ibilgailua azken geltokian eta ordutegia egokitzeke geltokian geratu beharko da, irteeraorduaren kontrola egiteko.

87. ARTIKULUA

Erabiltzaileek ahalik eta azkarren igo eta jaitsi beharko dute autobusetik, guztion hobe beharrez, eta -linea amaierako azken geltokietan izan ezik- ibilgailuak ez dira geldituko bidaiariak igo eta jaitsi daitezten beharrezko tartean baino.

II. KAPITULUA

DOAKO BIDAIAK ENPRESAREN IBILGAILUETAN

88. ARTIKULUA

Horretarako eskubidea duten pertsonak baino ezingo dute dohainik bidaiatu, indarrean dauden xedapenekin bat:

1. Heldu batekin doazen 5 urtetik beherakoak.
2. Enpresaren hitzarmen kolektiboak horretarako baimentzen dituen pertsonak, bertan xedatutakoarekin bat.
3. Enpresaren administrazio-kontseiluak baimentzen dituen pertsonak.

89. ARTIKULUA

Enpresa zuzendaritzak xedatutakoak ez diren doako txartelak ematea debekatua dago berariaz.

90. ARTIKULUA

Edonola ere, bidaia dohainik egiteko eskubidea duten pertsonak dagokion egiaztatze titulua erakutsi beharko diete TUVISAko agenteei.

91. ARTIKULUA

Ordaintzeko salbuespenari dagokionez, murrizteko irizpideari jarraituko zaio, eta enpresaren Administrazio Kontseiluaren eskumena izango da kapitulu honetan jasotako arauen aldaketa eragiten duen edozein emakida.

III. KAPITULUA

ISTRIPUAK. OBJEKTUAK GALTZEA

92. ARTIKULUA

Enpresaren ibilgailu batean istripua gertatuz gero, ikuskatzaileei emango zaie horren berri eta horiek dagozkion jarraibideak emango dituzte honako arau orokorrak aintzat harturik:

1.-Pertsonengan kalterik eragin ez duen istripua.

Istripua gertatu ondoren, pertsonengan kalterik eragin ez dela (ez autobuseko ez beste ibilgailuko bidaiariengan) egiaztatzen bada, istripu-orria beteko da, beste ibilgailuaren gidariari dagozkion datuak eskatuko zaizkio, eta norberarenak emango (TUVISAren autobusarenak eta gidariaren datu pertsonalak). Ahal dela, baita lekuko boluntarioaren batenak ere.

2.-Zauri arinak eragin dituen istripuak.

Istripua gertatu ondoren, eta haren ondorioz, hainbat pertsonengan zauri arinak eragin direla egiaztatzen bada, honako arauak jarraituko zaie:

- Ikuskatzaileei emango zaie gertatutakoaren berri eta haien zaurituak osasun zentro batera berehala eramateko bitartekoak bilatuko dituzte (batez ere Udaltzaingoak).
- Aurreko kasuan bezala, dagokion istripu-orria beteko da eta bertan zaurituen datu pertsonalak jasoko dira, ahal dela.
- Eragindako enbarazua dela eta, erabiltzaileek protesta egin nahi badute, erreklamazioa dagokion eran aurkez dezaketela jakinaraziko zaie.
- Ibilgailuak ahal bezain azkar ekingo dio berriro bere ibilbidea egiteari, eta momentu horretan emango die horren berri ikuskatzaileei.

3.-Zauri larriak edo heriotza eragiten duten istripuak.

Istripuaren ondorioz zauri larriak edo hilda egotearen itxura duten zaurituak daudela egiaztatzen bada honela jokatu beharko da:

- -Ikuskatzaileei emango zaie horren berri, eta horiek zauritu larrien kasuan, hurbilen dagoen laguntza zentrori eramateko beharrezko diren aginduak emango dituzte, Udaltzaingoi edo Gurutze Gorriari deituta. Hildakoak eragin dituen istripua bada, gidari-kobratzaileari dagozkion kudeaketak egiten lagunduko dio, dagozkion erakundeetara deitu eta zerbitzua erabiltzeko moduan dagoen beste ibilgailu batekin eman dadin saiaturiko da.
- -Dagokion istripu-orria beteko da ahalik eta xehetasun gehienekin

4.-Garraio kolektiboko erabiltzaileek hura erabiltzen duten bitartean kalterik jasaten badute, gidari-kobratzaileari jakinarazi beharko diote, baldin eta bera gertatutakoaz ohartu ez bada.

Enpresak ez du gertatutakoaren berri ez emateagatik erabiltzaileentzat negatiboak diren eraginaren ardura bere gain hartuko.

93. ARTIKULUA

Erabiltzailearen batek ibilgailuan kalteak eragiten baditu, adibidez, kristala apurtu, eta abar, dagokion orria bete beharko da eta bertan gertatutakoa azaldu, eragilearen datuak jaso eta lekuko boluntariorik balego, baita horienak ere.

94. ARTIKULUA

TUVISAko ibilgailuren batean zerbait galdu duen bidaiariak TUVISAko bulegoetara — Agirrelanda kalea, 2— edo enpresak adierazitako lekura jo beharko du horren berri ematera, eta, bertan jaso badute, haren jabea dela egiaztatutakoan itzuliko diote.

95. ARTIKULUA

Kapitulu honetan aurreikusitako guztietarako, erabiltzaileek enpresari laguntza eman behar diote arazoa ahalik eta hoberen eta ahalik eta azkarren konpontzeko.

96. ARTIKULUA

Beharrezkoa izanez gero, TUVISAko langileek agintaritzaren agenteen laguntza eskatu ahalko dute, zeinen datuak dagokion gertakari orrian jasoko baitira.

BOSGARREN TITULUA

ERREKLAMAZIOAK ETA IDAZKIAK

97. ARTIKULUA

Enpresaren langileekin edo zerbitzuan bere ustez dagoen irregulartasunarekin zerikusia duen erreklamazioa aurkeztu nahi duenak autobusetan dauden erreklamazio orriak baliatu ahalko ditu; orri horiek gidari-kobratzaileei edo ikuskatzaileei eman beharko dizkio edo enpresaren zuzendaritzara —Agirrelanda kalea, 2— eta/edo Udalaren Erregistrora bidali, non egindako erreklamazioaren kopia emango baitzaio.

98. ARTIKULUA

Erreklamazioa behar bezala izapidetu ondoren, hartutako erabakiaren berri emango dio enpresak hura izenpetzen duenari.

99. ARTIKULUA

Hartutako erabakiaren kontra, dagozkion errekurtsio eta ekintzak gauzatu ahalko dira, indarrean dauden legeekin bat.

SEIGARREN TITULUA

DIZIPLINA ERREGIMENA

100. ARTIKULUA

Araudi honen ondorioetarako, honela sailkatzen dira arau-haustek: arinak, larriak eta oso larriak.

Honako hauek joko dira arau-hauste arintzat:

- Araudi honetan xedatutakoa, Lurreko Garraioen Antolamenduari buruzko uztailaren 30eko 16/1987 Legearen 40. artikulua xedatutakoarekin bat, eta lege beraren 41. artikulua 1. puntuan xedatutakoa, legearen araudiaren 199. artikulua i) idatz-zatiarekin zerikusia duenetan, ez betetzea, betiere, ez betetzeak ustiapena burutzen duen enpresarentzat kalte galera ekartzen ez dutenean, ordena publikoa nahasten ez dutenean, eta beste erabiltzaile zein langileen norbanakoen eskubidea erasotzen ez dituztenean.

Honako hauek joko dira arau-hauste larritzat:

- Urtebete baino gutxiagoan arau-hauste arina behin baino gehiagotan egin izana.
- Borrokak eta erasoak eragiten ez dituen ordena publikoaren nahasketa.
- Zerbitzuaren eremuan enpresa ustiatzailearen langileek eskatutakoari kasurik ez egitea.

Honako hauek joko dira arau-hauste oso larritzat:

- Urtebete baino gutxiagotan arau-hauste larria behin baino gehiagotan egin izana.
- Borrokak eta erasoak eragiten dituen ordena publikoaren nahasketa.
- Enpresa ustiatzailearen ondasunetan kaltea eragiten duten ekintzak: seinale, markesina, autobus eta abarretan.

101. ARTIKULUA

Araudi honetan xedatutakoa haustea zigortu egingo da ohartarazpenaren eta isunaren bidez — 30,05 eurotik 150,25 eurora bitartekoa—, eskala honi jarraiki:

Zigorrak:

- Arau-hauste arinak ohartarazpenen bidez zigortuko dira.
- Arau-hauste larrien kasuan 30,05 eurotik 90,15era bitarteko isuna jarriko da.
- Arau-hauste oso larrien kasuan, 90,16 eurotik 150,25era bitarteko isuna jarriko da.

Ezarritako mugen artean zein kopuruko zigorra jarriko den erabakitzeko, kontuan hartuko dira: arau-haustearen eragin soziala, asmoa, eragindako kaltea (kasua bada).

102. ARTIKULUA

Zigortzeko ahalmenaz baliatzeko, dena delako dosierrari hasiera eman eta bideratu beharko da, lege eta arauzko xedapenetan ezarritakoarekin bat etorritzat.

Arazo sortzaile TUVISAtik kanpoko norbait bada, Udalak bideratuko ditu dossier zigortzaileak.

Araudi honetan aurreikusten diren zigorretakoren bat ezartzen zaiolarik ere, zigortutakoa ez da erantzukizun zibiletik salbu geratuko.

Arau-hausteak delitutzat edo hutsegitetzat jo litezkeen kasuetan, agintari judizialei emango zaie gertakariaren berri.

Aipatutako kasu guztietan arau-haustea ibilgailutik berehala jaistera behartu ahalko da eta egiaztatzen dituen haren inguruabar pertsonalen berri jasoko.

Larritasuna dela eta, horrela egitea komenigarritzat jotzen denean, agintaritzaren agenteei emango zaie gertakariaren berri.

103. ARTIKULUA

Isunak borondatezko aldian edo premiamendu bidean ordaintzea exijituko da, toki erregimenaren arauekin bat.

Azken xedapenak

Lehena.-Arabako Lurralde Historikoaren Aldizkari Ofizialean argitaratzen den egunaren biharamunean jarriko da indarrean araudi hau.

Bigarrena.-Enpresa zuzendaritzak behar bezalako zabalkundea emango dio honako araudiari, bai bertako langileen artean (ale bana izan beharko dute) bai erabiltzaileen artean (Enpresaren bulegoetan zein Udalaren Erregistro eta Informazio bulegoan) ere.

Apirilaren 2ko 7/1985 Legearen 70. artikuluan ezarritako ondorioetarako jakinarazten da.

Alkate-lehendakaria,